

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

The Provincial Library City
CORNER PRITCHARD AVE & MCGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

Виходить два рази на тиждень — а середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

РІК III. Ч. 40. СЕРЕДА, 18. МАЯ 1921. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, MAY 18th, 1921. No. 40. VOL. III.

Новинки.

З ВОРОХОБНИ НА ГОРІШНІМ ШЛЕСКУ.

Польські повстанці готові уступити.
ОПЕЛЬН, Горішний Шлеск, 17. мая. — Польський ексекютивний комітет на Шлеску, якого Адельберт Корфанти є председателем, повідомив телеграфічно місцеву міжпартійну комісію, що повстанці є готові тепер достаточо уступити, щоби застановити негайно ворожі кроки з Німеччиною, однак під умовою, що територія, яку вони полишать, буде занята альянськими а не німецькими військами.

Подягою 100 Поляків.

ОПЕЛЬН, Горішний Шлеск, 17. мая. — В місцевості Геголіні, де Німці захопили нині цілковито контролю, поляки з рук німецьких нерегулярних відділів більше як 100 польських повстанців. Німецькі втрати були незначні.

Лойд Джордж проти польських виборів на Горішнім Шлеску.

ЛОНДОН, 14. мая. — Англійський прем'єр Лойд Джордж виступив вчорашнім засіданні палати північної промови, в якій перестрає Польщу перед окупацією Горішнього Шлеску.

Прем'єр заявив, що англійське правительство і народ ніколи не згодяться на те, щоби Польща заявила Горішній Шлеск або його частину. Прем'єр подав острій критиці політику польського правительства, яку зробив заклад, що воно нехтує версальським мирним договором, котрому Польща завдачує свою незалежність. Актію польських повстанців на Горішнім Шлеску, переведену в порозумінню і при підмозі варшавського правительства, вважає прем'єр зломанем мирного договору.

Вкінці заявив прем'єр, що аякити будуть обстоювати при тім, щоби Польща шанувала мирний договір, а в противнім разі вони будуть приневолені дозволити Німецьким повернутися на Горішній Шлеск порядком, себто вигнати звідтам польських повстанців.

КРОВАВА БОРОТЬБА СТРАЙКУЮЧИХ МАЙНЕРІВ В АМЕРИЦІ.

В стейтах Вест Вірджинія і Кентукі проголошено воєнний стан.

ЛІМСВІЛ, Кентукі, 15. мая. — В стейтах Вест Вірджинія і Кентукі проголошено воєнний стан.

Відновила стрілянина на Мерікес, В. Ва.

ВІЛІЯМСОН, Вест Вірджинія, 15. мая. — Як доносить капітан стейтської поліції Дж. Р. Брукс, на Мерікес в Вест Вірджинії відновила стрілянина з кентукських гір напроти села тяжка стрілянина. Зі всіх інших місць здождж ризи Тог доносить, що панує спокій.

Губернор Вест Вірджинії домагається війська.

ЧАРЛЕСТОН, В. Ва., 13. мая. — Губернор стейту Вест Вірджинія звернувся до департа-

менту війни з жаданем вислати федеральні війська до округу Мінго, де прийшло до кривавої боротьби між майнерами а приватними детективами майнерських компаній.

В звіті губернатора говориться, що боротьба, яка розпочалася тепер між майнерами і детективами, належить до найбільше кривавих в історії округу Мінго.

Страйк майнерів в Мінго триває від липня минушого року.

В останній боротьбі при кінці минушого року загинуло 10 осіб. З 23 майнерів, які були обжаловані за убите детективів, 16 було увільнених після довгої судової розправи в Вільямсон, В. Ва.

Ліви чехословацькі соціал-демократи приступили до III Інтернаціоналу.

ПРАГА, 17. мая. — Конгрес чехословацьких соціал-демократів лівого крила переголосував 562 голосами проти 7 за приступленню до Третого Інтернаціоналу в Москві. Рішене запало без жадних застережень і ліве крило партії прийме назву комуністів. Се крило числить 300.000 членів.

Национальний соціалістичний конгрес заявив ся за націоналізацією копалень.

В Японії страйкері бють ся з поліцією.

ГОНОЛЮЛЮ, 17. мая. — Делеша з Токіо до відходячої тут японської газети доносить, що в Обака, в Японії, 900 страйкуючих електричних робітників звели бійку з 200 японськими поліціянтами. В бійці ранено 20 страйкерів і 14 поліціянтів.

Страйк американських моряків триває даліше.

НЮ ЙОРК, 14. мая. — Вигляди на скоре поладжене страйку корабельної служби з кожним днем менші. Обі сторони станули рішучо при своїх первісних умовах і всяке посредництво, щоби поладити страйк, є покищо виключене.

В американських пристанях стоїть безчинно около 700 кораблів.

Страйковий комітет робить заходи, щоби втягнути до страйку також корабельну службу чужоземних кораблів, коли би їх уживали до перевозу товарів, які були призначені до ладования на кораблі американські.

Федеральна мореплавська рада відбирає кораблі від компаній, яка пристає на домагання моряків.

ВАШІНГТОН, 12. мая. — Мореплавська рада відбрала нині шість кораблів від корабельної компанії, котра погодилася з своїми моряками на умовах, кращих від тих, які предложив адмірал Бенсон, президент федеральної корабельної ради. Компанія, від котрої він відобрал кораблі, се "Юнайтед Стейтс Тренспорт Ко.", а всі відобрані кораблі мають разом містоти 55 тисяч тон. Компанія дістала їх від федеральної ради на сплату ратами.

НЮ ЙОРК, 10. мая. — Федеральна мореплавська рада відбрала вчора паролдас "Колдін Лівінгтон" корабельний

ліній "Юнайтед Стейтс Тренспорт Ко." за те, що вона погодилася з моряками на умовах, ліпших від умов адмірала Бенсона. Корабель віддано корабельній ліній "Песифик Стімпшип Ко". Се власна компанія наняла на корабель нову залого.

Натиск уряду однак не помагає в кожнім случаю: вчора, приміром, чотири лінії підписали умови зі своїми робітниками, в котрих згодили ся платити їм давню заплату. Корабельні лінії, котрі не підписують умови, мають великі труднощі а наняманем моряків.

НАПІНКИ НА КОМУНІСТІВ В АНГЛІІ.

Арештоване секретара Комуністичної Партії.

ЛОНДОН, 9. мая. — В суботу вчорашню тайну поліція наїхала на головну квартиру Комуністичної Партії Великої Британії а арештувала А. Інкпіна, секретара партії. Поліційні агенти перешукали всі бюрка і рекорди і забрали з собою урядові документи, кореспонденцію, гроші, печатки і т. п. Все те перевезено вантажем на головну квартиру поліції.

Організатор партії засуджений на 3 місяці в'язниці.

ЛОНДОН, 14. мая. — Англійські власти слідять пильно за діяльністю комуністів в Англії. Після звіту тайної поліції в Англії знаходиться поверх 200 комуністичних агітаторів.

Деякі з головних провідників комуністичного руху є вже ув'язнені. Між ними знаходиться Алберт С. Інкпін, секретар Комуністичної Партії Великої Британії, і Роберт Стюарт, головний організатор партії.

Проти Інкпіна сідство ще не покінчене. Роберта Стюарта засуджено в середу на 3 місяці в'язниці за виглошене підбурюючої промови на вічу в Аберкінон, в Валлі.

Інкпіна не хочуть випустити на поруки.

ЛОНДОН, 13. мая. — Судові власти відмовили ся випустити секретара Комуністичної Партії Великої Британії Алберта Інкпіна на волю за зложенем кавції. Судія, даючи обороні Інкпіна відомовну відповідь заявив, що сконфісковані документи ще не провірені та що заходять можливість, що проти Інкпіна будуть піднесені ще інші звинувачення. На разі обжаловано Інкпіна за ширене невдоволення серед робітників мас через публікацію тез Комуністичного Інтернаціоналу.

Англійські суди визнають суверенність Сов. Росії.

ЛОНДОН, 13. мая. — Стоячи на становищі, що Свіська Росія є суверенною державою, признаною Англією через закладення з нею торговельного договору, апеляційний суд в Лондоні відкинув нині рішення нижшого суду в справі А. Лутера проти Джеймс Багор Ко.

Ще в часі перод підписанем торговельного договору між Англією і Свіською Росією, нижший суд віддав рішення в користь А. Лутера на тім підставі, що товари, які одержала фірма Джеймс Багор Ко., походили з фабрики, яку Лутер мав в Росії і яку свіське правительство сконфіскувало.

Апеляційний суд відкинув рішення нижшого суду, признаючи важними контракти, заключені представником російського свіського правительства

ства Леонідом Красіном.

В свіських кругах прийнято се рішення з доволенем з огляду на се, що воно має засадниче значення. З сього можна висити, що англійські суди полагають в користь свіського правительства також справу імпортованого золота, забезпечуючи його проти третей сторони з титулу претенсії до попередних російських правительства.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Побіда комуністів при виборах в Житомирі.

ЖИТОМИР, 25. цвітня (почтою). — Вибори до Ради в Житомирі скінчили ся. На загальне число 164 делегатів до Ради вибрано 101 комуністів і 63 безпартійних.

Більша часть безпартійних делегатів симпатизує з комуністами.

Жива на Україні заповідають ся добре.

ХАРКІВ, 23. цвітня ("Роста", Відень). — Як вказують звіти з поодиноких губерній, в сім році є надія на добрі живна на Україні.

Озимина вишла добре. Праця весняних засів відбувається успішно. Селянство і комитети весняних кампаній працюють в тіснім порозумінню, щоби під засів взяти як найбільше землі.

Завають електрику в Донецькій басейні.

МОСКВА, 2. цвітня ("Роста"). — Українська Головна Економічна Рада рішила включити всі електричні стації Донецького району в одну велику електричну сіть.

Існуючі електричні стації будуть побільшені, щоби цілий Донецький район був заосмотрений в електрику.

Народний комісаріят заграє в торговлі поробив вистараня, щоби закупити потрібні матеріали.

Порішено також в як найкоротшій часі перевести паяні електрфікації залізничних шляхів в Донбасі.

Привіт майнерам в Донбасі.

КИЇВ, 10. цвітня ("Роста"). — Президія Центрального Виконавчого Комітету Української Соціалістичної Радянської Республіки вислала з нагоди конференції майнерів Донецького басейну привіт, в яким висказується ся подяку за витривалу працю пролетаріату Донецького басейну.

Солідарність і робітничка карність в часі тяжкої переломової доби являють ся запорукою успішного економічного розвитку пролетарської республіки.

Посол Радянської України в Берліні.

Берлінське "Укр. Слово" з 19. цвітня с. р. доносить: Як довідуємо ся, ведуть ся тепер з німецьким урядом переговори в справі приїзду до Берліна стаюого дипломатичного представника Радянської України.

Чеська торговельна місія на Україну.

Праський "Трибуна" доносить, що за ти неділі має вийхати до Росії і на Україну чехословацька місія при співучасті представників промислу. Ця місія є протогованна до переговорів про торговельний договір. Місія їде наперед до Києва.

З СОВІТСЬКОЇ РОСІІ.

Сов. Росія купила в Америці 600,000 пар чобіт.

ЛОНДОН, 12. мая. — Кореспондент лондонського "Таймса" доносить з Гельсінґфорсу, що Леонід Красін, російський свіський міністер торговлі і промислу, промовляючи перед російською найвищою економічною радою про вигляди дотично заграничній торговлі сказав, що Росія купила в Америці 600,000 пар чобіт, крім того вуголь і 2,000 тон мотузя. Він згадав також як важним є для Америки, щоби Англія не дістала контролю над російською нафтою.

Красін сказав, що Злучені Держави ще не зачали правдивих переговорів з Світами. Він заявив, що Росія має намір завітти свої власні банкові інституції в Лондоні, та що заряджено міри в цілі отворення кредиту для розвитку російської торговлі в розмірах двох або трох мільонів фунтів штерлінгів.

Німеччина визнала Свіську Росію.

БЕРЛІН, 10. мая. — Підписане торговельного договору з Німеччиною являється ся великою побідою для Свіської Росії, бо Німеччина визнала також рівночасно Свіську Росію і політично.

Представник Свіської Росії виняв в Берліні великий будинок на приміщене для торговельного бюро.

Дають врангльвіам амністію.

РІГА, 12. мая. — Російське свіське правительство предложило амністію всім офіцерам і жовнерам армії генерала Врангля, бувшого протибольшевицького провідника в південній Росії, які скриваються в горах на Криму, як-що вони зложать зброю до 20. мая.

Предложено також амністію всім цивілям, які брали участь в операціях Врангля і Денікіна в рр. 1918 — 1919.

Регулюють еміграцію з Америки.

РІГА, 29. цвітня. — Як доносить петроградська "Красная Газета" вступ до Свіської Росії для робітників з Америки буде дозволений доперва тоді, як свіське правительство дістане дозвіл удержувати еміграційну місію в Злучених Державах.

Часопись говорить, що виконавчий комітет всеросійської ради професіональних союзів рішив приняти в сей спосіб наплив незорганізованих робітників з Америки і вступ емігрантів з Америки до Росії буде на будуче регульований комісаріатом праці.

Всі особи, депортовані із Злучених Держав, та емігранти з того краю, зібрано в Петрограді в однім будинку — говорить "Красная Газета".

Сю акцію заряджено мабути на те, щоби власти мали лучшу контролю над тими людьми.

Латиські часописи сповіщають сьогодня, що міністер війни Троцький зарядив великі маневри свіської армії, які відбудуть ся в недалекий будучности в околицях Вітебська і Пскова. Маневри мають бути випробованем зрєорганізованої армії і її нових офіцирів.

Росія і Україна приступають до почтової конвенції.

Свіський уряд Росії і України згодили ся приступити до міжнародної почтової конвенції.

На Горішнім Шлеску формується свіський республіку.

БЕРЛІН, 10. мая. — В телеграммах до "Роте Фане" ("Червоний Прапор"), тутешнього органу комуністів, який почав знову виходити, сказано, що з боротьби на Горішнім Шлеску вилонюється ся революційний рух.

Се часопись сповіщає, що в кількох залізничних заводах вбрано Світи, та що на Горішнім Шлеску уформувався Свіський Конгрес, ексекютивний комітет якого має свій офіс в Забожу.

"Роте Фане" говорить також, що майже всі копальні знаходяться в руках майнерів, що управителів прогнано, та що двірські обшари розділено поміж робітників. Комуністи на Горішнім Шлеску, кажеть ся даліше в тій часописі, закликають пролетаріат об'єднати ся до спільної боротьби так проти польських як і проти німецьких націоналістів і капіталістів.

"Роте Фане" закликає до комуністичного повстання.

БЕРЛІН, 9. мая. — "Роте Фане" ("Червоний Прапор"), орган комуністів, не виходить від суботи. Того для сконфісковано цілий наклад часописи за поміщене в ній прокламації, яка закликає робітничу класу до генерального страйку в цілій Німеччині, до забрання копалень, фабрик і публичних будинків на Горішнім Шлеску і до боротьби так проти польських як і німецьких властей.

Новий кабінет Німеччини.

БЕРЛІН, 10. мая. — Др. Вірт, провідник католицького центра, оповістив сеї ночі склад нового кабінету, в яким він є канцлером і міністром заграничних справ.

Кабінет складається з центристів, демократів і соціалістів більшости.

Новий кабінет вважається ся загально шутчим творивом, зліпленням поспішно на те, щоби прийняти ультимат Антанти і не допустити до окупації Рурської області. В дійсности він представляє лише клерикалів і соціалістів більшости, а інші партії піддержуть його лише тимчасово і задля кончености, створеної ультиматом Антанти.

Прийняли ультимат Антанти.

БЕРЛІН, 10. мая. — Німеччина прийняла ультимат Антанти. 221 голосами проти 175 німецький парламент рішив сеї ночи прийняти кішіві домагання держав Антанти, зобовязуючи ся тим виконувати умови Версальського договору після повної спроби німецького народу.

Синдикат металевих робітників в Еспанії за III Інтернаціоналом.

САНТАДЕР (Еспанія), 13. мая. — Синдикат металевих робітників рішив на річній конвенції злучити ся з Комуністичним Інтернаціоналом.

Проти злучки голосували лише делегати з Астуріє і Біго.

Шкотські професійні союзи за злучою з Інтернаціоналом Червоних Прсофюзів.

АБЕРДІН, Скотландія, 24. цвітня (почтою). — Конгрес шкотських професійних союзів рішив 55 голосами на 50 присутних приступити до Інтернаціоналу Червоних Професійних Союзів.

Шкотські професійні союзи числять 560.000 членів. Рішене конгресу прийняти серед окликів в честь Свіської Росії і Комуністичного Інтернаціоналу.

Комуністичні заворушення в Парижі.

ПАРИЖ, 9. мая. — З приводу святкування роковин оборони Орлеану Рокануо з Арк (Орлеанською Дівою) в 1429 р. прийшло вчора в Парижі до поважних забурень.

Ранено чотирнацять поліціянтів і двацять трох комуністів. Багато комуністів, які виступали з протестом проти того свята, арештовано. Безпорядки тривали через кілька годин і в тім часі упало багато стріляв та силали ся каміня на поліцію.

Доносять також про комуністичні розрухи в Бресті, Сан Етієн і Лімож.

Робітничтво в Норвегії піддержує страйкуючих моряків.

КОПЕНГАГА, 11. мая. — Спеціальна депеша з Християнії доносить, що норвежські професіональні союзи рішили вчора піддержувати страйк моряків, та що 26. мая буде уведений в жите загальний страйк, крім залізниць, пошти, телеграфу, шпиталів і робітничих кооперативних підприємств.

Страйк буде обнимати 120.000 робітників.

Робітничий провідник Ліни заявляє, що страйк покаже пращодавням, що робітники не приймуть сего року ніяких редукцій наємної плати.

Представники Польщі в радянських республіках.

ВАРШАВА, 21. цвітня (почтою). — З урядових кругів доносять, що польське правительство іменувало Патека послом в Свіській Росії, а Колянковського послом в Радянській Україні.

ПЕРШИЙ РАЗ В КАНАДІ!

Драматично-Співацький Кружок Укр. Робітничого Дому

— відіграє —

В СУБОТУ, 28. МАЯ В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

надзвичайно інтересну пєсу в 5-ох діях широко-звісного письменника Б. Грінченка п. н.:

"НА ГРОМАДСЬКІЙ РОБОТІ"

Згадана пєса виставляється пораз перший в Канаді і взагалі в Америці. Се є одна з найлучших драм в творях Грінченка. Не омийте нагоди побачити її.

КУРТИНА ПІДНОСИТЬ СЯ ТОЧНО О ГОД. 8. 45 ВЕЧ.

Ціни місць: 50, 35 і 25 центів.

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень. В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришине “Українських Робітничих Вістей” Передплата на рік \$4.00.

Адреса:— UKRAINIAN LABOR NEWS

cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НОВА ЗРАДА ПЕТЛЮРІВЦІВ.

Українські контрреволюційні газети в Америці і в Європі пишуть, що більшовики на підставі совісько-польського мирного договору в Ридзі віддали або такі й запродали Полякам Полісе і частину Волині, а також оставили їм Східну Галичину, через що допустилися непростимого злочину.

Але в той самий час, коли українські продажні газети лають за дармо більшовиків а вибілюють злочини петлюрівців, в той самий час петлюрівці допускають ся нової зради, в той самий час вони знова продають польській шляхті Східну Галичину і інші українські землі.

Петлюрівське “Укр. пресове бюро у Відні” прислало нам на днях слідуючий документ, який був також поміщений в мові оригіналу (по польськи) в віденським “Укр. Прапорі” з 30. цвітня:

Копія. (Переклад з польського). ПОСВИДЧЕНЕ. Др. Атаназій Андрієвський, член української Директорії і підполковник Сергій Черношенко є уповноваженим союзом партій і українських політичних груп до ведення переговорів і заключення вступного договору з урядом польської республіки, згідно з вимогами заяви української Національної Ради.

Відені, 14. марта 1921. Підписи: Др. Кривецький, генерал Греков. ЗАЯВА.

Зібрані представники українських партій і груп, з уваги на теперішній політичний момент уважають невідкличним констатувати таке:

- 1) Правительство отамана Петлюри в його теперішній складі доказало свою абсолютну неспособність до здійснення відродження національної України і уцільнення території від більшовицької окупації. 2) Правительство отамана Петлюри мусить бути змодифіковане і доповнене елементами, які репрезентують національні, політичні і демократичні круги України. 3) Національне українське правительство мусить змагатися до освоєння України від більшовицькому в андрії, а також здійснити в краю демократично-республіканську систему і суверенний акт. 4) Національна українська республіка мусить увійти в тісний військовий та економічний союз з Польщею і Францією. 5) Життєвим інтересом української республіки являється ся споконвічне і тривале існування польської держави. 6) Всі порозуміння і договори, які дотепер заключено між Польщею і Україною, МУСЯТЬ ЗБЕРЕГТИ СВОЮ СИЛУ і повинні бути доповнені новими для обох держав корисними договорами. 7) З огляду на те, що справа Східної Галичини є ВНУТРІШНІОЮ СПРАВОЮ ПОЛЬСЬКОЇ РЕПУБЛІКИ, правительство української республіки закликає в свій справі своє ПОВНЕ НЕЗАІНТЕРЕСОВАНЕ. 8) Злучені міждержавні політичні, соціальні і національні круги України мусять негайно звернутися до держав Антанти, щоб одержати від них поміч і протекторат для справи України, окупованої більшовиками.

Відені, 24. марта 1921. Підписи: Генерал Греков, Др. Андрієвський і А. Макаренко.

Так звучить документ нової зради петлюрівців. Підписани під повисою заявою Греков, Андрієвський і Макаренко — всі співтовариші Петлюри. Греков був петлюрівським генералом, а Андрієвський і Макаренко були членами Директорії, до котрої входили ще Петлюра і Винниченко. Ся сумно слави Директорія пам'ятає на свого короткого панованя на Україні тим, що за її “правління” кожний авантюрист робив те, що сам захотів, що Україна зазнавала ся тоді кровно жертв протидивіських погромів, що робітників-комуністів розстрілювано тоді без жадного суду як завіщів. Всі члени тої ганебної Директорії оцинали ся незадовго поза границями України і кожний з них по своєму продавав свої чорні діла. Петлюра пішов явно на службу польських панів і минулого року водив польські біогадарицькі банди на Україну, котру вони знищили огнем і мечем, за що Поляки у відплату витягнули його тепер з Польщі на Угорщину. Винниченко оцинав ся був у Відні, став “Українським комуністом” і почав бити ся в груди та кахти ся за свої “вольні і невольні” гріхи, а вкінці поїхав до Росії і на Україну, звідки повернувшись з ображеною амбіцією і почав обкидати болотом радянські республіки Росію і Україну, поки не скомерітував ся цілковито в очах українських робітників і не загнав до гробу свого органу “Новой Доби”, який доставляв укр. чорносотенці в Америці і Канаді противобільшовицького матеріалу. Два послідні члени Директорії, Андрієвський і Макаренко, тинкали ся по віденських кавярнях, аж поки нарешті не пішли слідом свого побратима Петлюри і не допустили ся явної ганебної зради в користь Польщі. Вони мабуть задроздали Петлюру, що його “азада” ситяє аж в однім готелю в Тарнові, і захопили, щоби Петлюра поділив ся з ними тою “азадою”. Бо принципально вони нічого проти “політики” Петлюри не мають. Вони лише кажуть, що “правительство отамана Петлюри в його теперішній складі доказало свою абсолютну неспособність” і т. д. і тому воно “мусить бути змодифіковане і доповнене елементами, які репрезентують національні, політичні і демократичні

круги України”, себто мусить бути доповнене такими елементами, як Андрієвський, Макаренко, Греков і Ко. Коли се стичеть ся, то все решта буде гаразд. Шо Петлюра запровад Польщі Східну Галичину і інші українські землі та в різних “договорах” з Поляками годив ся віддати цілу Україну в економічну залежність Польщі, то проти сего Андрієвський, Макаренко, Греков і Ко. нічого не мають, навіщо, вони всі ті злочинні “договори” Петлюри з Поляками потверджують. В тім власне і заключається вся суть зради сих петлюрівців, що вони що до йти потверджують всі ті злочини, яких доконав на українським народі Петлюра, а навіть хотять ще закріпити їх “новими для обох держав корисними договорами”.

Ось так нікчемні петлюрівські банкроти Андрієвський, Макаренко і Ко. доконали новий злочин на Україні зрадили ще раз український народ і запродали його польським панам, зрештє ся воного права до Східної Галичини і потвердивши всі злочинні “договори” Петлюри з Поляками. Щастє лише, що вони продавали те, чого не мали в своїх руках. Однак се не менше свідчить про їх зраду і запродає українських працюючих мас польським панам, в надії відстати від них кусень території, на котрій вони, нікчемні петлюрівці, могли би панувати над українським селянином і робітником.

Після всего вище наведеного скажемо “нашим” українським чорносотенним газетам: Ви гавкаєте безпідставно на більшовиків за те, що С. Галичина і інші частини укр. території остали при Польщі, — скажіть же тепер, що роблять ваші рідні діти і після вашої думки одинокі правні пратзгелі України. Скажіть про їх злочини і оправдайте їх або напаяйте.

РАДЯНСЬКА УКРАТНА НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ.

Московський “Известия” з дня 27. лютого с. р. містять під повисим наголовком слідуючу статю:

В особі свого радянського правительства Україна виступає тепер вперше на міжнародну арену, як дійсно незалежна держава. Під давнєм необхідности і своєї життєвої заінтересованости європейські буржуазні держави, як малі, так і великі, повинні вступити в переговори з У. С. Р. Р. по рідним питанням, а разом з тим і признати її незалежність та суверенність.

Щоби мати можливість дістати назд свої полоненіх, Франції, а потім і Австрії заклоучили з Р. С. Ф. С. Р. і У. С. Р. Р. одчасно договори про обмін воєнно-полоненими, підписані в Копенгагзі в цвітні і липні 1920 року тов. Літвіновим від імени правительства Р. С. Ф. С. Р. і У. С. Р. Р.

Договір про перемирє і прелімінарні умовини мира в Польше, підписані в Ридзі 12. жовтня 1920 року, заключений при участі самостійної української делегації; при такім-же представництві України ведуть ся і тепер мирові переговори в Ридзі.

Своєрідне положєне створилось межі Україною і окрїйними державами, заключившими мировий двгвір з Р. С. Ф. С. Р. Ті держави признавали одного часу правительство Петлюри, разом з котрим вони проектували наступ на Совітську Росію. Після-ж краху Петлюри і заключєня окрїйними державами мира з нами вони пробували підвести під зміст тих договорів і У. С. Р. Р. Се було в їх інтересах, так як воно дало б їм можливість дістати назд забрані свого часу з окрїйних богацтва, находічі ся тепер на Україні, і також дало б можливість горожанам тих держав, утікиши в 1914 і 1915 рр. на Україну, вернутися ся до дому.

Але український Раднарком держав ся зовсім означеної політики, котра виложена в нстї

тов. Раковського з 25. падолиста 1920 року, адресований до міністрів заграничних справ Латвії, Литви і Естонії. В тім ноті заявлялось про невідкличне рішенє українського правительства розглядати урощєніє окрїйних держав, бувших підданних російської імперії, як горожан У. С. Р. Р., аж до заключєня мирового договору межі тими державами і У. С. Р. Р. Договір, заключений межі ними і Р. С. Ф. С. Р. не обіймає України, і всяке покликуванє на нього являється ся цілком безкорисним. Українське радянське правительство предложило тим державам почати мирові переговори в цілі заключєня мирового договору, аналогічного з тим, котрий був заключений з Р. С. Ф. С. Р.

Се предложенє було достаточним способом оциненє відповідним правительствами, котрі приступили до мирових переговорів в Москві з прибуваючою суди українською місією підписала мирові переговори з Грузією (31. січня 1921 р.) і Литвою (14. лютого 1921 р.) а також згоду з Литвою про ревакуацію втікачів і про опіацію литовського горожанства. Ще незакічені поклоучі договори з Латвією, Естонією, Чехословакією і др., але можна надіятися ся, що вони приведуть до бажаних результатів.

Шо відноситься ся до характеру і загального напрямку тих договорів в змислі відержаности радянської політики і згідности її з міжнародною політикою Р. С. Ф. С. Р., то загальною основою того дано в § 2. “союзного робітничо-селянського союзу” Р. С. Ф. С. Р. і У. С. Р. Р. “де говориться ся слідуюче: “Обі держави уважають необхідним проголосити, що всі спільні зобовязаня, котрі вони будуть приймаючи на себе у відношеню до других держав, можуть обумовляти ся лише спільністю інтересів робітників і селян, заключюючи теперішній союзний договір республік”.

КОМУНІЗМ НА БАЛКАНАХ.

(Історичні документи.)

(Докінченє.)

Про приєднанє Балканської Комуністичної Федератії до Комуністичного Інтернаціоналу.

Конференція Балканської Соціалістичної Федератії, яка складала ся із болгарської комуністичної партії (тесницько-соціалістичної), соціалістичної робітничої партії (комуністичної) Югославії, соціалістичної робітничої партії Греції і румунської соціалістичної партії, на засіданю 15. січня 1920 року, що відбуло ся в м. Софії при участі представників від всіх цих країн, після ухвали питання про приєднанє Балканської Соціалістичної Федератії до III. Комуністичного Інтернаціоналу, ставили на увагу слідуюче: 1) Міжнародний революційний стан всього світа, а особливо в Європі, викликає необхідність утворення міжнародного революційного союзу, який поширив завдяки війні глибокі немирні класові противленности в сучаснім капіталістичнім суспільстві, відкриває нову революційну епоху і штовхає пролетарят всіх капіталістичних країн до захвату політичної влади і таким чином готує в недалекій будучині неминучість пролетарської соціалістичної революції в передових країнах Європи, де в більшій частині їх революцій уже набірають свої початкові фази. 2) В ся революційну міжнародну епоху і при сих міжнародних революційних обставинах, балканські комуністичні і соціалістичні партії бачуть одні з своїх головних завдань в тому, аби сприяти через координаваню загальною діяльністю і через свій вплив серед народних мас на Балканах у всесторонній допомозі Російській Радянській Со-

ціалістичній Республіці і майбутнім соціалістичнім пролетарським революційним в Європі. Рівночасно з тим, протидіяти тим контрреволюційним силам, котрі з Балканів або через Балкани будиб направлені проти них.

3) Становище балканських народів, завдяки війні, яка зробила глибокі зміни в економічнім життє, характеризується ся великою концентрацією засобів виробництва і обміну з одного боку, економічною руйнацією, голодом, жебрацтвом і убитою дорожнєцю для робітничих мас — з другого. Балканські-ж буржуазні партії виявили себе нездібними справити ся з сими обставинами і з великою нуждою робітничої маси.

При таких обставинах балканські держави чекають фінансовий крах, непомірні для них величини фінансові борги і тяжка фінансова залежність від великих імперіалістичних держав Антанти. Балканські держави розєднані, ворожі одна до другої, залежні від імперіалістичних держав Антанти і підлегли їм, не можуть в своїх територіальних кордонах встановити своє господарське жите на підставах капіталістичної системи без допомоги європейського капіталізму, який допомагає їм в тому, але з умовою наложєня тягарів на їх економічний розвиток, котрі будуть скинені в недалекій будучині майбутнім соціалістичнім революційним в Європі. Коли ще добовити до всего того обмеженість і запущаність національних проблем, реакційні насильницькі форми правління, котрим користується ся їх буржуазія, то складається ся безвихідний стан, з якого балканські народи при своїй розєднаности і при сучасних капіталістичних відношенях не можуть вийти.

Обєднати-ж ся в федератію при панованю націоналістичної буржуазії балканським державам сталося неможливи зза впертости і мєгаломанії останної, а також зза перешкод, які династії, монархізм і мілітаризм ставлять в кождому з них. Такий стан на Балканах, всі сі умови і зрїст комуністичного руху в них, при істанованю пролетарських революцій в Європі, примусять балканські комуністичні і соціалістичні партії в недалекій будучині взяти політичну владу і через диктатуру пролетаріату, збудовану на Радах робітничих, селянських і солдатських депутатів встановити Балканську Соціалістичну Радянську Республіку.

Російська Радянська Республіка і пролетарська революція в Європі не тільки будуть утворювати і змішувати настрій, прагненє і готовість пролетарських і незалежних мас на Балканах до революції, але своїм триумфом зроблять необхідною Балканську Соціалістичну Радянську Республіку, без котрої балканські народи не можуть жити і розвивати ся.

4) Триумф пролетарських соціалістичних революцій і перебудованє сьогоднішнього капіталістичного суспільства в комуністичне, збудованого на соціалістичних підвалинах, буде виконано о стільки міцнійше, скорше і з меншою скількістю страд, оскільки сміло і з цілковитим визнанєм її необхідности буде вжита пролетарська диктатура в формі Рад робітничих, селянських і солдатських депутатів, і оскільки пролетарі рідних країв взаємно стануть підтримувати і зміцнювати один другого в революційному рухові, оскільки вони свою окрему революційну діяльність обєднують з загальною інтернаціональною боротьбою, підуть з нею по одню му шляху з метою здійсненя інтернаціональної пролетарської революції.

5) Для виконаня сих важливих завдань балканські комуністичні і соціалістичні партії бачуть необхідним ввійти в знюгини між собою і згоджувати свою діяльність і свою боротьбу з тими пролетарськими партіями, котрі рахують найбільшій своїм завданєм інтернаціональну пролетарську револю-

БЕЗ ГРУНТУ.

Депеші доносять, що Плясудський виповів репєтєлєвськїй “У. Н. Р.” Петлюра тепер зверну ся до угорського ката Гортго, чи той не прийня би його “республіки” в комірє до себе.

Кажуть люди, що який їхав, такого й адибав.

“Укр. Голос”, з 4. мая помістив на першій сторони навінєку про те, що українські робітники в Гемілтонї святкуючи день Першого Мая співали “Ще не вмерла: Ая вініпєгськї робітники також святкували день Першого Мая, але укр. гимну не співали, “бо кажуть, що се буржуазний пережиток”, додає від себе “Укр. Гол.”

Розумієть ся, що сю “правдиву” новину “Укр. Гол.” взяв з англійської преси, але тим не менше се свідчить про те, в який спосіб поширюють ся брехні. Редактори “Укр. Гол.” добре відомо, що ті робітники, котрі вже святкують день Першого Мая, сям самим свідчать, що вони вже стрєли національній порох з нїр своїх, бо Перший Май є святом робітничим інтернаціональним.

Та сю брєхню “Укр. Гол.” завадали і самі укр. робітники Гемілтона в своїй заяві.

Дуже не полатна річ брєхати, а ще особливо про події в Канаді. От в “українській пресовій службі”, то еще можна...

А може редактори “Укр. Гол.” пробують видержати “сипит арлюости” на брєхні і тим простотити собі дорогу на редакторів “української пресової служби”?

Щастї їм петлюрівськїй божє...

Ось буквинський екс-цимбалістїй Божик може вже сміло стати на чолї “Укр. прес. служби”. Тільки не смійтеся, читачу, а лише серіозно прочитайте і подивіть ся, як ся “священна” особа брєше в своїй, даруючи за слово, газетї “Буквинна” з приводу відвущого ся 8. мая ієвєнєкїйського концерту в Квінс галї в Вінніпєгу:

“Богата програма концерту, дуєти, пісні та декламатїї надали святові великої ваги а кількадесятїсєчна публіка своєю присутністю ознаменувала свою свідомість і готовість передати її грядущим поколінням”. (“Буквинна” з 15. мая.)

Українського населєня в Вінніпєгу начисляєть ся около 12—13 тисяч; найбільша в Вінніпєгу галє “Індустріал Гал” вміщає около 6 тисяч; себто в цілім Вінніпєгу нема “кількадесятїсєчн” укр. жителів, а також в цілім Вінніпєгу нема галї, щоби вмістила “кількадесятїсєчн публіку”, але Божик потверджує заганяти “кількадесятїсєчн публіку” до галї, яка має всього близько 800 кіресел і які підчас згаданого концерту не були всі заповнені.

Вірмени, щоби похвалялись перед Російином своїм краєм, каже:

— Шо то у вас за пчолї, коли вони такі маленькі як мухи... От у нас, у нас на Кавказі, то такі великі як гуси.

— То мусять бути і великі діри в ваших уліях, коли такі великі пчолї? — запитав Російанин.

— О, ні! Дірки такі самі як і у ваших уліях, — відповів Вірменин.

— І як-же така велика як гуска пчола вліє в таку маленьку дірку? — запитав знова Російанин.

— Пищить, а ліє, — відповів Вірменин.

Божик, співаючи діфїрамби з приводу концерту в Квінс галї, перебрєхав Вірменина.

Та нема що й дивуватися. Тепер орієнтація всєї чорносотенної петлюрівщини — на брєхню. Чому-ж би і вініпєгським чорносотенцям-петлюрівцям не хваснути час від часу брєхню свого власного виробу? Хіба тамтї петлюрівці в Європі-взяли патент на брєхню? Мусїт.

День свята соціальної революції на Балканах недалекий! Хай живе Балканська Феде-

ративна Радянська Республіка! Хай живе комунізм! (“Вісті”.)

I Міакич.

ЧОМУ І ЯК УЧИЛИ НАРОД В МИНУВШИНІ І ЧОМУ УЧАТЬ НАРОД ТЕПЕР.

Чи треба говорити про те, чому і як учили народ в минувшині, до революції, в царській Росії? Робітник і селянин дуже добре це знають, і дуже добре пам'ятають, що до революції правом учини користувались тільки заможні класи та урядники всіх гатунків і рангів. Се право купувалося навіть за гроші, і за дуже великі гроші в виді "платні за право навчання", і хто сеї платні не міг зложити, той або зовсім не допускав ся в стіни школи, або як і вступив якийсь в школу, а не був в стаї платити на час встановлену плату, в немісласердний спосіб був виключуваний зі школи, хоч би він був найрозумніший. Таке було загальне правило. Розуміють ся, були при сім правила і винятки: в нашій середній школі, гімназії і реальній школі в останніх часах попадали іноді і діти робітників, але ми знаємо часи, коли дітям селянства і робітничої класи зовсім був закритий доступ до сїх шкіл.

Не допускаючи робітників і селян до шкіл, або ставлячи їм до послідного часу непереможні перепороди до науки в виді високої платні за право навчання, дорогого обовязкового шкільного уніформу і т. д. царське правительство, охороняючи і пререгаючи інтереси капіталістів, тримало таким робом робітничо-селянські маси в темноті і невіжесті, тому що темний народ, зрозуміла річ, легше експлуатувати, легше вертїти ним піся свого багання. З образованим робітником прийшло б ся обходитись инакше, з ним прийшло б ся говорити, йти на уступки його домагаючому, чого доброго, а злати йому і всі свої позиції: се не діло. І робітнику свідомо тримали в темноті та поїли в царських коршмах горівкою. Що робила коршма в народній школі, скільки вона вносила життя гори і саї в сімю, що від неї зазнала російська женщина, яку руби вносила вона в селянське господарство, скільки людей згнуло через неї по великих шляхах, по тюрмах, про се страшно і згадувати! А сего тільки і треба було народним насильникам, кровопийцям, кадам і гадам. А вже ж їм потрібний був темний та пияний народ для своєї вигоди: на темноті і пиянстві народа тільки і держалась царська Росія. Темнота і пиянство, ослаблюючи сили робітника, укріпляли положене експлуататора-капіталіста, піддержували його силу і владу над робітниками, загнали все тіснїще і тіснїще петла на народній шнї. І темний народ не своє ярмо, не його, знаючи неправду, не протестуючи; а коли нести йому ставало не під силу, він бунтував ся, тисячами падав під різками і нагайками і так як попередньо не дальше своє прокляте ярмо.

Не можна сказати, щоб при царській режимі зовсім не учили народу. Народ учили, се правда, але де, як і чому його учили? Для народа існували початкові школи з трирічним курсом навчання, але і тих шкіл було по перше дуже мало, вони не обслуговували і сотні часті населення, а по друге, їх учебні програми і все діло навчання були поставлені в такі умовля, що говорити про яєнебудь культурно-просвітне значенє сїх мікроскопічних розсадників знаня і просвіти майже не приходиться ся; та і сама початкова, загально-просвітна наука, що подавалась народова в сїх школах, нерідко після кількох років по виході зі школи забувалась. Охранны-поліційний дух, котрим була пересячена вся система народного образовання, в тім числі і народна школа, робив її не народною по суті школою, але школою дійсно чужою народним інтересам, інтересам працюючих, чакненною народовами пануючими класами в цілі виховування працюючих мас в принципам абсолютизму, державної церковности і капіталістичної власности. Замість просвітченя свідомість робітників

селнина, школа ся виховувала в них дух рабської покірности, поваги до осяяненого права власности і абсолютизму, як до ненарушних, освещених сваше установ. В якій мірі ся система шкільного образовання відповідала дійсним інтересам угнетеної робітничо-селянської маси — говорити не приходиться ся, але говорючи вже про те, що для многих мільонів населення ся школа була недоступною, вони неграмотними, темні ми йшли в рабство до поміщика землевласника, на фабрики і заводи капіталістів, віддаючи в жертву їх ситого життя своє голодне жите.

Постепенно з розвитком і удосконаленем техніки виробництва, інтереси капіталіста зажадали більш кваліфікованої праці робітника, спритніших і більш умілих рук, більшого знаня робітника, і з тою ціллю капіталізм почав поіратити розвиток початкового народного образовання і особово піддержувати професіонально-технічне образованє. Високо-кваліфікований робітник став для него вигіднішим з точки погляду експлуатації праці, тому що за той-же самий час праці кваліфікований робітник давав йому більше продуктів виробництва, чим культурно-невісталий робітник. Образований робітник для капіталіста був тим самим, що для поміщика в його господарстві у-лучшена порода худоби. Образованє давалося робітникам для того, щоб їм ліпше його експлуатувати.

Революція, освободивши народну працю з ярма капіталізму, освободила і особистість робітника від тих духових пут, котрим його звязав капіталізм. Вона отворила перед робітником і селянином свободний доступ до науки, до знаня, до штуки і просвіти і при тим в їм свободного і широкого розвитку його людської особистости — перше всего, а не в їм якихось інтересів підприємця. Революція знищила вишкочку привілеїв на образованє пануючої класи і зробила образованє, ся могочу всепобідаючу силу, котра в руках капіталізму була використувана в цілі угнетеня працюючих, — свободним достоянством робітничо-селянських мас.

Розкріпостивши науку, штуку і народну просвіту, революція вирвала їх з рук угнетателів і віддала в руки угнетених, щоб вони використали їх в їм свободи і щастя людства. Тим самим революція привернула науку і штуку до їх дійсного призначеня, вернула їм втраченє ними в капіталістичнім ладі їх старинне значенє і звязала народ до найширшого використаня всіх завойовань людського генія в їм розвитку особистости робітника, в їм дійсної просвіти, в їм світлого, здорового і щасливого життя працюючих.

І працюючий народ в тім зміні і використав для себе і науку, і штуку, і просвіту. Він самий перебудував в своїх інтересах всю систему народного образовання, утворивши нову трудову народну школу і цілу величезну сіть культурно-просвітних народних заведень, в ролях: бібліотек, читалень, робітничих клубів, домів просвіти і пр.

Ми знаємо тепер, чому і як учили народ в минувшині; ми знаємо тепер також і те, чому і хто учить народ тепер. Сам себе учить тепер робітничий народ, сам для себе творить свої школи і необхідні просвітні заведеня, сам визначає, чому і як учить ся йому в тих школах.

А так як около три четвертї трудового народа оказано до хвилі революції позбавленими навіть початкової прамоти, т. е. уміня писати і читати, робітник насамперед наляг на ліквідацію неграмотности серед своїх товаришів працюючих. Грамота є перший ступінь в царство духа. Се даєрї, котрі перше всего треба отворити, щоб ввійти в храм науки і просвіти, щоб заводити тою силою знаня, перед котро-

ю не страши ніяк небезпеки, ніяке насильство і котра забезпечує працюючим тривалість всіх завойовань: свободу праці, свободу особи і щасливє, радісне жите.

Школи грамоти для дорослих — се велике діло робітничої класи. Блискучо розпочате за його ініціативою і в їм його інтересі, давше за минувший перший рік своєї праці в Петербурі блискучі результати, в найближчий час воно обцяє змести а лиця землі ту гянебу спадщину капіталізму в виді неграмотности, з котрим робітничо-селянські маси вступають разом з революцією в новє жите.

Витаючи знаменний день в історії нової народної просвіти, день 1. марта, коли рік тому назад вперше зїстав положення фактичний початок в Петербурі діла масової ліквідації неграмотности серед дорослого населеня, ми твердо віримо в його неопихитність, а те, що блискучий початок, він, перемігши всі матеріальні трудноти, так само успішно буде доведений до кінця.

Хай живе розум, та хай згинє тьма!

Проф. Н. Державін.

'SLOWO POLSKIE' ПРО "РІДНИЙ КРАЙ"

Якщо дістав від Поляків на осяюванє своєї газети 30 мільонів польських марок.

Львівське "Slovo Polskie" з 19. цвітня с. р. а статі "Лиха забава" пише:

"Рідний Край" — одинокий польонофілський дневник, видаваний на русинській мові, завоюваний впрочім коштом около 30 мільонів наших польських марок, орган крім сього більше навіть п. Домбського і людоловї партії анїж Петлюри.

Ось так пишуть про яківський, петлюрівсько-польонофілський "Рідний Край" — самі польські пани, хлібодавці Янкові! Так пишуть вони про той "Рідний Край", котрий одинокий зі всіх українських газет в Європі, без жадних застережень вихвалює поплід небеса Петлюру, котрий виведує нестворенї річи на большевївчїх та раз-у-раз доносить про "повстання" на Україні, які то "вісти" прередуюють потім укр. контрреволюційні газети в Америці і Канаді. Ось така нанята польськими панами голота гавкає на робітничо-селянські републики Росїю і Україну і боньить зрадника Петлюру.

При нагоді скажемо, що одиноку газетою в Злуч. Державах і Канаді, яка, подібно яківському "Рідному Краю", рівнож без застережень боронить заповідання Петлюри, є вівїпєський "Укр. Голос". Він одинокий з укр. американських і канадійських газет має вкрай ту саму петлюрівсько-польонофілську орієнтацію, що і "Рідний Край". Не знати лише, чи він дістав що з польських марок, як його львівський побратим?

"НЕКРОЛЬОГ"

Як жила — не любив я, Як умерла — не тужив я І не буду я тужити, Що "Доба" не змогла жити.

Нехай тужить за нею Чорна сотня з ріднею... Бо не стая вже ворони, Що кракала, як і вони.

Муж Левинський в штанах, Калинович і Стах З похилою головою Нехай тужать за "Добюю".

Хоч "Новою" вона звалась, Старим крукам залицалась... Як Винниченко в Карльсбаді, В брудній воді полоскалась.

На большевївчїх відала, На мужів в штанах моргала; Доляриків все просила, Бо вже жите було не сила.

Велчала ся штанами, Волочила ся з панами, На "малычкіна" нос дерла... Сильно-зжовкла тая умерла.

Як жила — не любив я, Як умерла — не тужив я, Бо нічого в тім не стратив, Що "Добу" шляхенько трапив. Мусїй.

КЛАСОВА ВІЙНА І РОБІТНИЦІ.

В чім виявилась за сі роки революційна участь робітниць і селянок в ділі закріпленя червоної армії й помочи боевому революційному фронтови?

Оглядаючись назад, і роблячи піддумки за сі три роки робітничої революції, приходиться відмітити, що в справі втягненя жіночїх-робітниць і селянок в область воєнного діла, освіжені не тільки чисто практичні результати, але що о много певніше, намічаєт ся зовсім новє відношенє до женщинї і до використаня її сил в області воєнного діла.

Буржуазний лад і буржуазні світопогляди виходили завсігда з положеня, що женщина була і повинна остати хворонї, тількию домашнього огнища, кормитель-же її мужчина неначе-б вже самою природою призначений для оборони сего огнища або, звязив се поняте ширше, вітчизни, держави. "Діло воєнне" в понято буржуазії було ділом чисто мужьким, так само як участь у виробничїх чи в правліючїх краєм. На вищій ступенї свого розвитку капіталізм підносив довжїсть у відношеню до женщинї і до факту використуваня її трудових сил: капітал притягав і виманював женщину з дому, капіталіст, як власник, протинив ся сему економічному закону, подиктованому зростаючим попнтом на робочї руки, високо розвиненого світового господарства. Але если буржуазія постепенно примирялась з думкою про участь женщинї в виробничїх, то по питанню про притягненє женщинї до державного будівництва, вона оставала незмінно реакційною.

Думка втягнути женщину до військя, здавалась для буржуазії страшною. Признаючи рівноправність полів, буржуазія підкопувала-б сям актом підвалюючи самі основи буржуазної сімї, котра являлась так необхідною підпорою капіталістичної системи виробництва. Правда, з 50-их рр. XIX. столїтя женщины переважно буржуазної класи відлікнувшись на заклик Фальсоне Нейтінген, звазїсь за організацію Червоного Хреста і помочи раненим. Але аж до послідної імперіалістичної війни участь женщинї в робітничих арміях носила характер добровольности з сильним прихилом буржуазної добродїйности. Навіть порівнюуючи ширше використуванє женських сил за послідної імперіалістичної війни, особливо замітно в Англії, мало значенє не стільки практичного державного міропринятя, скільки особливого способу патріотичної агітації.

"Дивїть ся, — кричали буржуазні газети, — вчерашна суффражистка, трозивша міні-фронт, в ролі не тільки сестри, але і до праці по інтендатурі, по несеню служби в штабах. Если вже і женщина стала на оборону вітчизни — ми побїди-мо". Участь женщин на фронті імперіалістичної війни носила характер політичного шуму, вигідного для буржуазного правительства, але вона в ніякім случаю не була необхідною стїю тїсно органічно зливаючою ся з завданнями класи. Навпаки, ся участь різко протиноричла класовим інтересам капіталістичної буржуазії.

Зовсім инакше складаєт ся відношенє робітничої трудової держави до питання про втягненє робітниць і селянок в армію, до використаня їх сил в цілі самооборони трудової републики. В переживаємий нами переходиний період тїсно і не розривно сраїтаєт ся обовязок кожного члена трудової держави до несеню трудової повинности і повинности по обороні совїтської републики. Великий переворт, доконаний в жовтні 1917 р. в організації виробництва і істемі народного господарства Росії, основним робом відляв ся на судбї женщинї і її ролі в державі. Комуністична держава, де всі сили дорослих горожан беруть ся в рахунок для більше відповідного їх використаня і для успішного розвитку продуктивних сил краю, вже не встанї о-

бїтїтсь без участі женщинї. Але таксамо як нова система господарства вимагає в інтересах робітничої класи найширшого втягненя в него женщинї, таксамо і самооборона класи від буржуазного панованя вимагає використаня робітниць і селянок для цілий армії і фронту. Правильно замічає тов. Стефанський про нову армію: "не можна сказати, що робітницї належать активна роля тільки в праці, а робітничковї і в праці і в обороні. І робітниця і робітниця — обидвоє є рівні учасники в революційній обороні краю, так і організації колективної праці".

Втягненє женщин-робітниць і селянок в воєнне діло диктуєт ся не тимчасовими політичними виображенями, якими руководили буржуазні правительства в імперіалістичну війну, а житевими завданнями класи. Робітничо-селянська армія може тїм успішніше оборонити революцію, чим ширші круги трудового населеня будуть втягнені в її боеві завданя. Класова армія відчуває потребу в женщинї, в робітницї і селянцї. Жіночі сили повинні бути використані для забезпеченя побїди на фронті, так само як ся побїда необхідна для самої женщинї в цілі її всестороннього освободженя і для закріпленя тих прав, які жовтневою революцією завовала женщина. Тому оцінювати участь робітниць і селянок в класовій совїтській армії приходиться ся не тільки з точки погляду практичної помочи, яку женщинам вже оказали армії і фронтови, але і зі сторони того неминучого переворота, який вносить питанє про втягненє женщинї в воєнне діло. Если жовтнева революція положила основу знищеня бушвої нерівности між полами, активно у частю женщин на рбох основних наших фронтах — трудовім і червонім — розвивають ся послідні пресудї, плекаючи ся нерівність.

З докінченнєм женщинї до військя, остаточно закріплюєт ся поняте про неї як про рівноправного і рівноцінного члена трудової держави. Поняте про женщину, як про додатець історії, відходить в область історії, відмічаєт ся в минувшині, разом з усуненням принципом приватної власности і панованем буржуазії.

Участь робітниць і селянок в горожанській класовій війні відноситься ся до хвилі перших з барикадних виступів 1917 року. Таксамо стїхийно, як організувалась в робітничих ділянках червона гвардія, стїхийно виникали при нїй спомогаючі відділи санітарок, червоних сестер і просто групи робітниць і селянок добровольців, несучих в жовтневі і по жовтневі дні ту чи иншу службу при червоній гвардії. Однак в ті дні участь робітниць і селянок на фронті носила припадковий, незорганізований і не масовий характер. Зорганізовану участь у воєннім ділі робітниць і селянок почали брати в совїтській републиці лише при кінці 1918 року. Правда, вже до хвилі будівництва червоної армії, замінивши собою червону гвардію, робітничо-селянська власть звернулась одночасно за співробітництвом не тільки до робітниць, але і до робітниць. Однак не зразу вдалось знайти практично відповідне і притім масове використанє жіночих сил для фронту.

На першій Всеросійській Зїдї робітниць в листопаді 1918 р. по питанню про піддержку червоної армії ухвалена була резолюція, закликаюча женський протєарїят організувати поміч фронтови, перше всего в виді відділу червоних сестер і санітарок, вносячи новий, боевий дух і в ту спомогаючу роботу революційного фронту. На полі організації санітарної помочи армії і почалося з того часу планомерне притягненє широких мас робітниць і селянок до воєнного діла.

В перше в листопаді 1919 р. на фронті появляєт ся червона сестра, перейшовша спеціально від пів місячїх курсів, зорганізованої Наркомздравом. Діло

пришлось мати з робітницями мало підготовленими, часто малограмотними. Але ентузіазм, одушевленє в масах було так велике, кляч: "робітнице на фронт" знаходив такий горячий відклик в серцях женських пролетарських мас, що о творюванї курсів не в стані були вмістити всіх бажаючих вписати ся. Перші-ж випуски червоних сестер показали, що роботи їх по догляду за раненими і хорими червоноармієцями перевищили сподіваня Наркомздрова.

"Фронт і азіяє, — пише в своїм докладі про червоних сестер тов. Сазонова, — зразу відчув працю червоних сестер. Працювали в найбільш застрашюючих обставинах, без всякого ограниченя часу, безпосередно на лінії огню, збирали хорих і ранених на стаях, залишених при поспїшнім відступі, або добравших ся сільськими дорогами з ліній бою. Примір: на своїм шляху до одної стаяції, близько до місяця бою, застають склад санітарного поїтагу, переповнений хорими і раненими; потяг полишений всім медичинським персоналом і комісаром. Сестри заставили змїшувати ся залізничу адміністрацію дати локомотиву і під обстрілом наступаючого ворога спасти тисячам жите". (Кінець буде.)

Венерично хорі арештантї сидїли разом з здоровими. Такий стан річи тривав над 3 місяці. Померли арештантї Попель, Ашкєзанє і одиє селянин, старець, який не знав, за що його замкнули і з тим пішов на тамтїй світ.

Богато арештантів приводили в же побитих, яких дуже чєсто ше побивали палицями дозорї Франків і Грєчук. Се дійсно кати без душ і серця. Перший, бувший австрійський капраль, другий денщик жандармерїї. Коли Франків має службу, ціла тюрма дрімить перед ним. Кожду кєлію витяє він: "Вас всіх, що сидите в криміналі, треба вивїшати". Два рази побив він палицею по грудях в'язня Кучарського і Божугору з Білої так, що Кучарський

до нинї спльовує кровю. Арештантї бє в кєлії або в окремій кєлії. Тяжких побоеів є около 20. Решта дозорців поодїєт ся по людному з в'язнями і помагає їм чим може.

Як ведєт ся сїдїство в чортк. суді, нехай послужить доказом такий факт: На кілька місяців перед приходом большевївчїх, жовїри привели до тюрми якогось петлюрівця "Ваньку", як його називали. Коли надходили большевїки, його вивезено до Кєльц. По уступленю большевївчїх, дістав ся знову до Чорткова і тут без прєслуханя прєсїдїа цілий рік, аж вкїнци виявилось ся, що він невинен і випущено його на волю. Отже цілком невинно, до того ше й як "союзник" прєсїдїа у тюрмі цілий рік. ("Вперед".)

Страшні надруги поліції в Любіню великому.

Селянка Софія Ільчишин з Любїня великого, повіт Городок Ягяйлєвський, подає: Мій чоловік, Микола, не посїдає ніякого ґрунту, а одиє морг поля, дві корови і одиє кінє, які посїдаємо, се моя власність. Вночі о 11 годїні, з сєреди на четвєр, дня 14. цвітня, коли ми всі, себто я, чоловік і діти спали, ввійшов до хати й побудив нас польський жандарм з постерунку, який находїт ся в нашому сєлі, називаєт ся Недзєвекї і зажадав від чоловіка, щоб на завтра рано, себто на день 15. цвітня, прїготовив свого коня до їзди підволю до Янова. На нашу прєсубу, щоб звільнива нас від сєго обовязку, відїшлов, обставою прїгсубою.

На другий день рано пустили ся в їти на постерунок прїсїдїа команданта о звільненє від сєго обовязку. На дорожї стрїнув менє жандарм Недзєвекї, а коли я йому заявила, що саме в тїй справі їду до команданта постерунку, сей скував мої руки, а привязавши до стовпа, почав тим ланцом термосити за руки, прїчїм заважав в груди штовханцї пастукаки. Навїбїшнї ся мене доволї, відважав від їтовна, а вхопивши за спину, зїшв кїльомєтра дороги від мене до постерунку, прїчїм по дорожї так побив мене прїстакками і зєлїзним дручком, що коли я з трудом доволїкла ся на постерунок, омїлла мов нежива. По хвилі зявив ся командант постерунку п. Гордуб і замість зявти мене в оброну, сказав: "Ти кє... тебе тільки забити". І немілосєрдно почав з Недзєвекї бити мене по лицю. В мой обрївний ставали мої діти, Василь і Настя Ільчишини та і їм обрївали ся штовханцї і буки, як свідчїть залученїє лікарське свідчїство Настї Ільчишини. Опїсля, лєдві живу, відїзв мене підволю до староства в Городку, де по списаню прїтоколу, випущено мене на волю, а комісар потїшнв мене тим, що позволив ввєсти карний донос проти названих жандармів.

Свідками сєго всего були: Гринько Рїнський, Іван Ковалишин, Ганьска Дрімуха, Марія Фабрига, Анастасїя Ільчишини і Василь Ільчишин, останні мої діти, всі з Любїня великого.

Тому що в тюрмі ні разу не було контролі, не можуть вїзнї ввєсти зажаленя до відповідних властей. Служба в числі до 25 здвигає раменами, висказуючи тим способом своє огрїченє і невдоволенє з такого ґтану.

Венерично хорі арештантї сидїли разом з здоровими. Такий стан річи тривав над 3 місяці. Померли арештантї Попель, Ашкєзанє і одиє селянин, старець, який не знав, за що його замкнули і з тим пішов на тамтїй світ.

Богато арештантів приводили в же побитих, яких дуже чєсто ше побивали палицями дозорї Франків і Грєчук. Се дійсно кати без душ і серця. Перший, бувший австрійський капраль, другий денщик жандармерїї. Коли Франків має службу, ціла тюрма дрімить перед ним. Кожду кєлію витяє він: "Вас всіх, що сидите в криміналі, треба вивїшати". Два рази побив він палицею по грудях в'язня Кучарського і Божугору з Білої так, що Кучарський

ПРОСТО З УКРАЇНИ!

Если ви цікаві довідатїсь про жите і працю тих товаришів, котрі керують революційним рухом на Україні, то замовляйте нову брошуру, що тільки вийшла з друку і називаєт ся:

ПРОВІДНИКИ РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ НА УКРАЇНІ.

В сїй брошурї є поданї також найновїшї портрети револ. прїводників, які ше не були печатанї в Америці. Брошура надаєт ся до масового ширєня.

Цїна 10 центів. Замовленя посїлаєт до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor St. WINNIPEG, MAN.

РІЖНІ ВІСТІ.

Перший Май в Японії.

ТОКІО, 2 мая. — З приводу свята Першого Мая відбули ся великі демонстрації робітників по цілїм краю, а передовсім в Токіо, Йокогамі, Осака і Кобе.

На зборках ухвалено резолюції, в яких робітники домагають ся 8-годинного дня праці, признання робітникам права голосування і залобіжжя безробіттю.

В місті Токіо учасники походу несли червоні прапори і таблички з написом: "З неволі до еманципації". В місті Осака демонстранти несли прапор з написом: "Революція зближаєть ся" і співами революційні пісні.

Підчас демонстрації в Токіо увійшло 15 осіб, між ними Магару Сакаї, дошку звіненого японського соціаліста.

Каже, що університет збільшувачив ся.

ВАШІНГТОН, Інд., 25. цвітня. — Д-р Деніел Россел Гаджон, президент тутешного університету, вніс сьогодні до ради тростісів свою резолюцію з прохання звільнити його негайно від обов'язків. У своїх письмах в справі резигнації д-р Гаджон говорить:

"Університет є розсадником більшовизму, комунізму та інших культів. Всі наші заходи на здушення їх пропаганди не помагали нічого, бо вона підтримується сторонніми впливами.

Професорський збір та сторонні люди плакають тут більшовизм, комунізм та інші культури, ворожі американським ідеям і принципам. На моїм декому являю ся в невідомий спосіб непідписані листи з остротами не проповідувати принципів лояльності до американізму і американської індустріальної життя, які є основою американського громадянства.

Ся пропаганда є тут так сильно закоріненна, що її звин можна прослідити до самого серця федерального правительств.

Тут здогадують ся, що послида замітка д-ра Гаджона відносить ся до звин сотки бунших жовнів, яких удержу на університеті федеральна комісія фахового образования.

Закон проти комуністів в Швейцарії.

ЦЮРХ, Швейцарія, 16. цвітня (почтою). — Державна рада Швейцарії оголосила законопроект про карне за злочини проти державного ладу.

Законопроект має на цілі здушення комуністичних організацій і агітації.

На підставі цього закону мають бути карані особи, які не лише ділом, але й пропагандою в слові і письмі загрожують державному ладови. Правительством буде мати право конфіскувати протидержавну літературу, забороняти віча, представляти і т. д.

Комуністична часопись "Кемпфер", яка виходить в Цюріху, пише з того приводу: "Є се повніи зрозуміло, що ми комуністи зовсім не будемо оглядати ся на сей закон. Він не може обмежити ані здавити нашої політичної діяльності ані пропаганди".

Домагання філіанських робітників.

ГЕЛЬСІНГФОРС, Фінляндія, 10. цвітня ("Роста"). — Виконавчий комітет рад професійних союзів вислав до свого правительства ультимат, який обіймає слідуючі точки:

1. Безпородочне привернене торговельних зносин з Росією. 2. Принняте російських замовлень на товари.

3. Скасування заборони еміграції до СРСР. Рівночасно виконавчий комітет видав маніфест до всіх філіанських робітників, в якому говориться ся, що з огляду на се, що буржуазія урочуєла ся і збирає сили проти населея, робітники мусять рівнож приготувати ся до боротьби.

На день 20. і 21. цвітня склано загальні збори безробітних.

Становище філіанського правительства супроти російської торговельної делегації є так визначене, що вона рішшла покинути Фінляндію.

Далаші заворушення в Індії.

КАЛКУТА, Індія, 6 мая. — В Мадгесон прийшло до нових заворушень проти англійських властей, коли поліція почала арештувати учасників забороненого властями віча, яке скликали націоналісти. Товпа перемагала поліцію і здобула контролю в місті. Заки прийшло військом, перервано телеграфічне получення та зроблено напад на доми урядових політків.

Подібні заворушення мали місце в Бірлі (пров. Бенгал).

Розумний Габсбург.

Підчас коли Карло ще не покинув надії, що на його голові опинить ся королівська корона, кривий його Леопольд Вельфлінг, був архієпископ Леопольд Сальватор вступав в одному берлінському кабаре. На запитанні одного дневника, чому вступив до кабаре, відповів: Як пенсіонований адмірал дістаю місячну ренту 3000 к., се 310 нім. марок Чи думаєте, що з сего можна жити?

НАДІСЛАНЕ

СВЯТКОВАНЕ ПЕРШОГО МАЯ В МІНЕАПОЛІС.

Мінеаполіс, Мін. Зауч. Держ. Робітники Мінеаполіс величаво відсвяткували міжнародне пролетарське свято день Першого Мая. Місцеві капіталісти, поліція і робітничі зрадники, котрі запродали себе капіталістам, всіма силами старали ся перешкодити сему святкованню. Вони, ці робітничі зрадники, всіма силами старують ся підтримувати сей струхлявий капіталістичний лад, з котрого вони дістають жирний кусок за свою зрадничу роботу. Се є вірні нагайчї шарка Американської Федеративної Проф. Гомперса. Вони, на припорочене спотане, прибули сюди, щоб від імені "невишеної" організації не допустити місцевих робітників до святкування Першого Мая, щоб не допустити робітників в той день до єдності і солідарності. Вони хотіли щоб в свій край, если не владсть ся зробити святкованню зовсім, заставити робітників святкувати Перший Май не в неадаю, але в суботу, докзуючи, що святковане в неадаю, робітники розгнівають сям своїх "побожних" босів. Звичайно в день Першого Мая Гомперс і спілка заклочують з босами нові контракти на робітничу шкіру. І святковане в той день могло-б не корисно відбитись на громадській та-стало-б на перешкоді для його "тоней муш", яким недавно так величалась Американська Федеративна Проф.

Однак делегати ріжних юній були внішньої думки і після трох годин дискусії рішшла 87 голосами проти 17, святкувати Перший Май в неадаю. Гомперсові делегати примушені були аканувати і відійшли з погрозою, що заберуть чартер. Шла Гомперсова місія закінчилась повним провалом. Робітники рішшли так, як сего бажало ся їм, а не Гомперсови. Були еше і інші противники святкованя зі стороны соціал-зрадників.

В неадаю і раня напад доц, а північне перетворив ся в сніг, але о коло першої години по полудні випогоділось. Буржуазна преса застрапувала робітників військом, а поліція за кілька мінут перед демонстрацією зробила напад на робітничі галі, перешукуючи робітників, чи не озброєні і там старала ся перешкодити демонстрації. Але се нічого не помогло. Кількадесятисятисна робітнична маса вступила в похід, над головами котрої повисли прапори. На плакатах були виспані ріжні клячі: "Хай живе ІІІ Інтернаціонал", "Вся власть робітникам", "Робітничі всім краї, єдиайте ся", "Хто не робить, хай не їсть" і інші. На площі відбу ся мітинг, на котрої говорив Р. Д. Крїмер, редактор "Labor Review".

Вітак предсідателъ прочитав резолюцію, в котрій між іншим говорило ся: "Тринадцять мільонів убитих і ранених, мільярди нових довгів, померлоєнація країн, голод, зваріажавање индустри, зростающее безробітте, — се наслідки правліянія капіталістичної класи. Але із хаосу і руїни старого світа, постає новий світ... Розвиваєть ся новий день. Ми вже бачимо розсвіт на Сході. Робітники Росії з оружіем в руках повалили своє буржуазне правительство і становили робітничу республіку, яку перед жадами капіталістів цілого світа боронить неопобіжма червона армія."

Далше в резолюції говориться ся, що робітники Мінеаполісу висказують свою лояльність і солідарність до робітників Росії в їх боротьбі з ситовним капіталом.

"Ми домагаємо ся відновлення торговельних зносин з СРСР Росією, яка отворить наші фабрики і дасть роботу мільйонам безробітних... Ми будемо піддержувати всіма силами Інтернаціональну жоєнерію робітничих класових організацій, яка буде предлошена на будущому конгресі червоних індустріальних і професіональних організацій в Москві."

Такі є головні домагання в прийнятій резолюції, яка кінчалась словами: "Довіж капіталізм", "Нехай живе влада робітникам", "Хай живе Інтернаціональній соціалістичній республіці", "Хай живе ІІІ Інтернаціонал".

Ся резолюція зіслана прийнята з великим ентузіазмом. Вечером відбув ся у філіанській галі величний концерт. Галя була переповнена і програма концерту була дуже богата. Перший раз в історії Мінеаполіса робітничі відсвяткували так величаво день Першого Мая.

СВЯТКОВАНЕ ПЕРШОГО МАЯ В САЛТ СТЕ МЕРІ.

Салт Сте Мері, Онт.

Мабуть перший раз в історії Салт Сте Мері місцеві робітники відсвяткували сего року день Першого Мая. Рішено було устроїти в той день похід. Укр. робітників зібрався в похід Р. Д. Домі, а вітак заучився в похід з робітниками внішньої лояльності. Похід розпочав ся в 11-ї годині рано, в котрій взяли участь понад 1500 робітників. Похід відбув ся без неспівного прорава, бо власти не дозволяли нести червоного прапора без юній-джема. Тому робітники рішшли йти зовсім без прапора. Впереді походу йшла оркестра, а демонстранти несли ріжні плакати з написами на англійській і українській мовах, на яких були виспані робітничі гасла. Посередній походу йшла друга оркестра, яка пригравала революційні пісні. Демонстрація закінчила ся в парку, де оркестра відіграла "Інтернаціонал", пісню його розпочав ся мітинг. Між промовами бесніквич оркестра відіграла революційні пісні. На закінченні вечірні філіанські дітви відіграли "Червоний Прапор", за що присутні нагородили їх бурними оплесками. Віче закінчилось оплесками: "Хай живе пролетаріят міжнародний", "Хай живе соціалістичній республіці", "Хай живе Третій Інтернаціонал".

Вечером робітники ріжних націй відсвяткували Перший Май концертом в своїх школах, на яких виголошували промови, декляції і співали. Укр. робітники устроїли концерт в Укр. Р. Д. Домі, на котрої крім співу, декляції і промов, оркестра відіграла "Інтернаціонал" і "Марсельезу". Так відсвяткували робітники Салт Сте Мері своє пролетарське свято. Демонстрант.

ПЕРШІЙ МАЯ В ТІБЕР.

Тібер, Алта.

Майнерська Юлія не святкувала дня Першого Мая, бо казала, що брала бєсплатні. Грошей в юнійній касі на ріжні діла вистарає, але на святковане Першого Мая, на спроваджене бєсплатні, не вистарало. Вітак рішшли, щоб пролетарське свято святкувати не в неадаю, а в понеділок, бо в неадаю не вільно грати у футбол, а без футболу то і свято — не святом буде.

І так святковане відбуло ся в понеділок другого мая. Устроїли похід, в котрої взяли участь всі тутешні майнери, майнерська оркестра і школярі; а закінчив ся похід забавами в парку, а вечір танцями в юнійній галі. Щож, спасибі і за се. І. К. Д.

ЗАВА.

Гемілтон, Онт.

В виду того, що в "Укр. Гол." з 4 мая появил ся на першій сторінці новинка, в котрій говориться ся, що українські робітники в Гемілтоні підчас святкованя Першого Мая співали національний гимн "Ще не вмерла України, — отрим залявимо, що се новинка не є згітна з правдою. На величкім робітничо-інтернаціональним віче, на яким було присутних 2000 робітників ріжних націй, хор відіграв Укр. Р. Д. Домі виспані "Інтернаціонал", а не національний гимн, як се подає "Укр. Гол."

За першомайський комітет: І. Ляшак, Гр. Богайчук і Н. Червонський.

ЗАСНОВАНО РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКЕ ТОВАРИСТВО.

Яніс, Ман.

Товаришу Редактор! Просимо вас, помістити в нашій часописі "Укр. Роб. Вістак" кілька слів про наше товариство:

Дня 3 мая ми зібрався і заснували робітничо-фермерське товариство ім. І. Франка. До товариства на початку вписалося 15 членів, але ми надіємось, що з часом впишеть ся більше. Ми будемо старати ся, щоб стати відділом Укр. Р. Д. Домі, принавивши його статут. Будемо розвивати нашу просвітну діяльність по змозі своїх сил. Добре було-б, если-б до нас завітав коли небудь організатор від Укр. Р. Д. Домі. Відчуваємо брак сил, щоб стати твердо як сай на класово-саїдомі становищу. На початок нашої діяльності, товариство вибрало заряд, який складаєть ся з 6-ох осіб: І. Мамчур, голова; І. Гаско, секретар; В. Рожок, касир; В. Зарудий, бібліотекар; С. Кухар і А. Кришталевич, контролери.

Заслужено привіт всім робітникам і бажаме стати членами одної великої єдиної робітничої сімї.

І. Мамчур, секретар.

ВІДЗВА ДО РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ КАНАДИ І ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Товариші Робітників і Робітниць!

Хвала, котрої ми очікували довгі століття і за котру наші брати — пролетарські провідники — віддали ся на найстрашніший муки, тортури і смерть, — вже прийшла. Голоз колючих мушкетерів за Правду і Волю вярвась з розвалин найстрашнішої тортури дайшого століття і вже вудьдк на трас всьом землем, безправного сїта.

Він своїм подвигом розбудив з прядевого сїту всьаїне невольничество і вказав йому ворога, котрий з невольничества дїєть тоді людську кров. Розбудивше невольничество зрозуміло сей голоз: невольничество пізнало в сїм голозі єдиного спасителя — Месію, котрий має вивести його з сїм тюрмою неволі Вавилона дайшого століття.

Але се невідомо пізнало і те, що сей Месія ніби є прїбрий до хреста і що докрити його стоїть ніби мільйона африканська сторожа з витягненими списами в руках і не вилуксье свого Месію зійти з хреста. Крім сего, воно — се всьаїне невольничество — бачить страшні рани на зморених тілі свого спасителя і тому старєсь всіма силами і прийти йому на поміч. Нїні воно збирає могутчу армію, з котрою має виринути в дорогу під кроватю Голгофту, на котрої висить в руках на хресті сей давно очікуваний Месія.

І ми Робітників і Робітниць будемо заклинати в несприятній боротьбі полудневої Онтарі, почути сей голоз і зрозуміти його. І ми знаємо про його ризик і про ту сторуку, то-ж рішшли не оставити по заї наших братів — всьаїних невольників, а хочемо разом з ними виринути під Голгофту і — опісля під провалом дайшого хреста виринути в дорогу до країни масливости.

Але шоби ми могли дійти до сїєї цілі, то нам треба непримно вооружитись в єдиному зброю. Сєю зброєю є знане. Се знає, перед котрою дрозжить сей безправний світ і котра розвалить всьаїні тюрми, кайдани, і темноту.

Тому, Товариші і Товаришкї, поможіть нам вооружитись; поможіть нам стати в ряди сїї борючої ся пролетарської армії. Товариші поможіть нам зніщити Вашого найбільшого ворога, котрий стає колодою у Ваших ногах а імя котрого: темнота.

Ваша єдина поміч, котрою Ви можете причинити до здїйсненя Ваших і наших мрій, се поміти нам збудувати Укр. Р. Д. Домі Прес. Товариства ім. І. Шевченка, котрий є також філіял Укр. Р. Д. Домі у Вінніпегу.

Товариші! Ми вже зваляємо й обиди зрідка дошкми але докінчимо, нема зашо. Тому ми постановили відозватись до Вас брати, Товариші і Товаришкї Канади і Злучених Держав за помічю. І Вашим обовязком, як зорганізованих і розумюючих значне такої інституції є помічи. Коли-ж Ви віломите нашої просьбі, то дім пропаде а разом з ним пропаде в на ша кєрванція, та надія на вирванє ся з непроглядної темноти.

Отже если Ви не бажаете, шоби ми глзділи, в безкрийній розупні на загнєбє лише що сходячої зорі і если не бажаете, шоби ми опісля нарікали на Вас, то старайтесь сям скорше прийти на поміч. Ми віримо, що коли-б Ви скинули лише по четвертакові (квадрони), то наш дім був би збудованим, а у Вашу армію вступилоб поважне число нових борців, котрі нії блукають в сонности безкрийної темноти.

Остаємо ся з товаришским приніттом, Ваші товариші і борїи за краєє жїтє, і члєни У. Р. Д. П. Т. ім. І. Шевченка в Торолд, Канада.

М. Салік, В. Дарій, секр. Жертви просить ся слати на сайдуючу адресу:

J. Livinaki, Box 1006 Thorold, Ont.

ПЕРІПІСКА РЕДАКЦІИ.

Н. Ч-ський, Гемілтон, Онт. — Одна допис про Перший Май в Гемілтоні вже була поміщена. Шо "Укр. Гол." пише, що там співано "Ще не вмерла", то на те він "Укр. Гол.", шоб брєлати.

І. Рнко, Гемілтон, Онт. — Допише не буде поміщена тому, що уважаємо нїше чєсти полємізувати з "Кан. Фар." і його дописувателями.

М. Ч-ган, Ес Кріп, Онт. — Не знаємо, про якї жертви ви говорите, тому допис не буде поміщена.

М. Д-ський, Едмонтон, Алта. — Вірши про відіт не надать ся до друку, тому не буде поміщений.

СПРАВОВАНЕ КОМІТЕТУ ПОМОЧІ ТОВ. ОЛІРНІКОВИ.

Мінеаполіс, Мін.

На руки комітету помічї тов. Г. Олірніковичу вплинуло жертв яє сайдує: З колєкти в Мінеаполіс \$59.85 Жертви Укр. Аміт. Кружка 10.00 Зперковий, а. Д-троїт 2.00 З Нью Гевел, Кон. 4.00 З Аленгівилл, Н. І. 2.00 З Нью Порку, міста 9.00 Віл Відігду У.Р.Д. в Колмені, Кан. 50.00 З Едлгоп, Н. І. 17.00 З Йонкерс, Н. Р. 2.00 З Шіаго, І. 28.00 Разом \$307.68 Товариші Олірнік і товаришкї Олірнік склавають ширю подяку всім жертводавцям, що поспішили їм з помічю.

що в критичну для них хвилину. Если які жертви були вислані, а не є покритими, то просимо залоготитись на адрес комітету.

За комітет: М. Заморський, І. Ляшак і В. Балчук.

ВІДЧИТ!

З рамени відділу У.Р.Д. в Вінніпегу в неадаю, дня 22 мая о год. 2.30 по полудні тов. М. Шатульський виголосить відчит на тему:

"Історичний розвиток російської революції".

Просить ся всіх товаришів робітників прийти на час. Вступ вільний для всіх.

ПЕРШІЙ РАЗ В ЕДМОНТОНІ!

Діточа Школа при Укр. Р. Д. Домі устроєє у вівторок 24 мая в Реніс Парку величавий ПІКНІК

Товариші робітників і робітниць! Не тратьте нагоди а приходіть всі на перший великий діточий пікнік. Програма забави буде дуже богата. Родичі! Приходіть і полюбуєтьєсь майже своїх діток. Стріт кару беріть ту саму, що їде до міського парку.

На увагу українським і російським робітникам в Монреалі.

Товариство Тех. Помочі Сов. Росії і України устроєє в неадаю, 22 мая перший пікнік сего року. На пікніку буде богато ріжних забав, добріа музика, танці, буфет з добримим наїтками. Будуть виголошені також промови і деклямації. Приходіть всі. Пікнік відбудеть ся на Rosemount близько Монреалу. Товариші будуть стрічати гостей.

З тов. привітом, Комітет Тов-а Т.П.С.Р. і У.

ПОШКУЮ в важній справі Федька Олійника, з села Неполовель, Буковина. Перебував колись в Едмонтоні. Хто би про него знав або він сам хай напише на сайдуючу адресу: Geo. Nykolajczuk, MeBride, B. C. (42)

НА ПОДАЖ дім під ч. 885 Магнус ул. Дім має 8 обширних кімнат, цементовий фундамент і велику вивинню; коло дому є три акри на дрова і одна на кури; до англійської школи п'ять мінут ходу. Дім недавно побудований в добрім стані. Продаю сей дім для того, що маю змари вийти до Зауч. Держав.

Інтересовані зоволь зголосуватись на поміщу адресу: M. Nimmelowich 885 Magnus Ave. Winnipeg. (42)

ПОШКУЮ свого брата Юрка Василя, котрий шість місяців тому назад перебував в околицях Салт Сейнт Мері. Хто би про него знав, прошу повідомити мене на адресу: Jakob Wasyluk Box 204 (41) Iroquois Falls, Ont.

ПОШКУЮ свого першого брата Василя Химюка, з села Півничка, повіт Боршів. Прошу залоготитись на адресу: Dmytro Lozowyj Box 104 Mac Rorie, Sask. (40)

ХТО З ТОВАРИШІВ на Україні знав би шо про мою жену Юлькю Кудилнич, хай напише на мою адресу, за шо з гори складоу подяку. Вона походить з міста Скарля, в Галичині. В часі війни 1914 року вїїхала разом з дітьми Юзком і Владком в Росію або на Україну і від того часу не маю про неї ніякої вістки. Прошу писати на мою адресу: Kasper Kilynycz Ukrainian Labor Temple Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man., Canada (40)

ЧИТАЙТЕ! "УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ" ЧИТАЙТЕ!

ОДИНОКА ЩОДЕННА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В АМЕРИЦІ, ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ОКРІМ НЕДІЛІ.

Ся часопись має своїх кореспондентів в Європі як також в ріжних центрах української еміграції в Америці.

ПЕРЕДПЛАТА В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ВІНОСИТЬ:—

На рік \$ 9.00 На 6 місяців 4.50 На 3 місяці 2.50 Поодинокє число 3. ц. В Європу 10.00

Передплату шайть на адресу: UKRAINIAN DAILY NEWS 502 EAST 11th ST. NEW YORK, N. Y.

ПОШКУЮ свого першого брата Петра Півничку, з села Угрина, повіт Чортків. Хто би про него знав або він сам, прошу написати на адресу: Antoch Pacholok 101 Goulay Ave. Sault Ste. Marie, Ont (41)

ПОШКУЮ Дмитра Колодія, з Галичини. Перебував колись в Торонто. Дятого, шо мєя жінка померла, мені колючо треба порозумітись з Колодієм. Зголосуватись на адресу: Nykola Terleckyj 504 Queen St. W. Toronto, Ont. (41)

ПОШКУЮ брата і сестру Якова і Параску Кулієв з села Білої, повіт Чортків, Галичина. Сестра замужна за О. Донського з Дніевича, котрий є форманом на зал. дорозі в Брїтїн Ко. Колодієві брат має перебувати в Зауч. Державі. Я шо тільки приїхала з старого краю і хочу з ними переписатись. Моя адреса: Maria Kulij 9521—108 A. Ave. Edmonton, Alta. (40)

ПОШКУЮ в важній справі свого кривана Дмитра Семеновка, з села Залуча, повіт Сватки, Галичина. Далішше перебував в Келгарі а тепер має бути в Торонто. Хто би з товаришів знав його адресу або він сам хай залоготить ся до мене: John Szkurhan Fabyan, Alta. (41)

ПОШКУЮ в важній справі свого кривана Дмитра Семеновка, з села Залуча, повіт Сватки, Галичина. Далішше перебував в Келгарі а тепер має бути в Торонто. Хто би з товаришів знав його адресу або він сам хай залоготить ся до мене: John Szkurhan Fabyan, Alta. (41)

ПОШКУЮ в важній справі свого кривана Дмитра Семеновка, з села Залуча, повіт Сватки, Галичина. Далішше перебував в Келгарі а тепер має бути в Торонто. Хто би з товаришів знав його адресу або він сам хай залоготить ся до мене: John Szkurhan Fabyan, Alta. (41)

ПОШКУЮ в важній справі свого кривана Дмитра Семеновка, з села Залуча, повіт Сватки, Галичина. Далішше перебував в Келгарі а тепер має бути в Торонто. Хто би з товаришів знав його адресу або він сам хай залоготить ся до мене: John Szkurhan Fabyan, Alta. (41)

ПОШКУЮ в важній справі свого кривана Дмитра Семеновка, з села Залуча, повіт Сватки, Галичина. Далішше перебував в Келгарі а тепер має бути в Торонто. Хто би з товаришів знав його адресу або він сам хай залоготить ся до мене: John Szkurhan Fabyan, Alta. (41)

ПОШКУЮ в важній справі свого кривана Дмитра Семеновка, з села Залуча, повіт Сватки, Галичина. Далішше перебував в Келгарі а тепер має бути в Торонто. Хто би з товаришів знав його адресу або він сам хай залоготить ся до мене: John Szkurhan Fabyan, Alta. (41)

ПОШКУЮ в важній справі свого кривана Дмитра Семеновка, з села Залуча, повіт Сватки, Галичина. Далішше перебував в Келгарі а тепер має бути в Торонто. Хто би з товаришів знав його адресу або він сам хай залоготить ся до мене: John Szkurhan Fabyan, Alta. (41)

ПОШКУЮ в важній справі свого кривана Дмитра Семеновка, з села Залуча, повіт Сватки, Галичина. Далішше перебував в Келгарі а тепер має бути в Торонто. Хто би з товаришів знав його адресу або він сам хай залоготить ся до мене: John Szkurhan Fabyan, Alta. (41)

ПОШКУЮ в важній справі свого кривана Дмитра Семеновка, з села Залуча, повіт Сватки, Галичина. Далішше перебував в Келгарі а тепер має бути в Торонто. Хто би з товаришів знав його адресу або він сам хай залоготить ся до мене